

309633 - كىشىلەرنىڭ "ئەي نۇرلارنىڭ نۇرى" دەپ دۇئا قىلىشىنىڭ ھۆكمى توغرىسىدا

سۇئال

بىز دۇئالىرىمىزدا "ئەي ئاللاه! ئەي نۇرلارنىڭ نۇرى" دەپ ئېلتىجا قىلىساق توغرا بولامدۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئاللهملەرنىڭ پەرۋەرىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

بىرىنچى: دۇئالارنىڭ ئەڭ ياخشىسى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن ئەسەر بایان قىلىنغان، ئاللاھ تائالا بىزگە قۇرئان كەرىمەدە يول كۆرسەتكەن دۇئادۇر.

ئىبنى تەيىمىيە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "زىكىر ۋە دۇئالار ئەڭ ياخشى ئىبادەت ئىكەنلىكىدە ھېچشەك يوقتۇر. ئىبادەت دېگەن قۇرئان-ھەدىس ھۆكمى بىلەن بولىدۇ ۋە ئۇنىڭغا ئەگىشىش بىلەن بولىدۇ، ھەرگىزمۇ ئۆزىنىڭ نەپسى خاھىشى ۋە يېڭىدىن پەيدا قىلىش بىلەن بولمايدۇ، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن ئەسەر قالدۇرۇلغان دۇئا ۋە زىكىرلەر باشقا دۇئا-زىكىرلەر ئارسىدىن تاللاشقا ئەڭ لايق بولغان ئولگىلىك دۇئا-زىكىرلەر دۇر. بۇ يولنى تۇتقانلار خاتىرچەم ۋە سالامەت بولىدۇ، ئۇنىڭدىن ئېرىشىدىغان مەنپەئەت ۋە نەتىجىلەرنى تىل بىلەن ئىپادىلەپ بەرگىلى بولمايدۇ، ئىنسان ئۇنى ھېسابلاپ بولمايدۇ، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن ئەسەر قالدۇرۇلغاندىن باشقا دۇئا-زىكىرنىڭ ھارام-چەكلەنگەنلىرى، مەكرۇھ-ياخشى كۆرۈلمەيدىغانلىرى ۋە ھەتتا نۇرغۇن كىشىلەر بىلەستىن ئىزىپ كىتىپ شېرىكە بېرىپ قالدىغانلىرى بار، بۇنى تەپسىلى بایان قىلىمىز دېسەك سۆز ئۆزۈر اپ كېتىدۇ.

ھېچ قانداق بىر شەخسىنىڭ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە ساھابىلاردىن ئەسەر بایان قىلىنىغان بىر تۈرلۈك دۇئا-زىكىرلەرنى يولغا قويۇشى ۋە بۇنى خۇددى بەش ۋاقتى نامازغا ئوخشاش كىشىلەرنى دائىم ئادا قىلىشقا ئادەتلەندۈرۈشى توغرا بولمايدۇ، بەلكى بۇ ئاللاھنىڭ دىندا ئاللاھ تائالا رۇخسەت قىلىغان بىر ئىشنى پەيدا قىلغانلىق بولىدۇ.

ئەمما ئىنسان بەزى ۋاقتىدا دۇئا قىلىش جەريانىدا باشقىلارغا ئېلان قىلماستىن ئۆزى ئوقۇپ قويىدىغان بەزى دۇئالار بولۇپ، ئۇ كىشى بۇ دۇئانىڭ چەكلەنگەن مەنلەرنى ئۆز ئېچىگە ئالغانلىقىنى بىلەمەيدۇ، ئۇنىڭ كەسکن چەكلەنگەنلىكىنىمۇ بىلەلمەيدۇ، لېكىن ئۇ دۇئا كەسکن چەكلەنگەن بولسىمۇ ئۇ كىشى بۇنى تۈيمىدۇ.

بۇنداق بولىشى ئىنسان بەزى دۇئا قىلىش زۆفر بولغان ۋاقتىلاردا تىلىغا كەلگەن دۇئالارنى قىلىدۇ، ئادەتتىمۇ بۇنداق بولىشى بەزى دۇئالارنىڭ تىلغان يېقىن بولغانلىقىدىندۇر.

ئەمما شەرىئەتتە بايان قىلىنمىغان دۇئالار ۋە زىكىرلەرنى ئۆزىنىڭ كۈندىلەك ۋەزىپىسى قىلىقلىش قەتى چەكلەندۇ، چۈنكى بۇنىڭدىن باشقۇ شەرىئەتتە يولغا قويۇلغان ئالى مەقسەت، يۈكسەك غايىلەرنى ئىپادىلەيدىغان مەنلىرى ئېنىق-روشەن بولغان دۇئا-زىكىرلەر يېتەرىلىكتۇر، ئەمما بۇنداق ساغلام دۇئا-زىكىرلەرنى قويۇپ كىشىلەر تارقاتقان بىدئەت دۇئا-زىكىرلەرنى ئادەت قىلىغۇچىلار بولسا ئىنتايىن جاھىل-نادان، ساپاسىز ياكى ھەددىدىن ئاشقۇچىدۇر. [پەتىۋالار مەجمۇئەسى 22-توم 510-بەت].

تۇر بىتىمىزدە زىكىر-دۇئالارنىڭ جۇغulanمىسى بار ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ئۇچۇن 82463-77208 - نومۇرلۇق سوئاللارنىڭ جاۋابغا مۇراجىئەت قىلىڭ.

ئىككىنچى: ئەمدى سوئالدىكى "ئەي نۇرلارنىڭ نۇرى" دېگەن سۆزگە كەلسەك، بۇ ئەرەپ تىلىدىن بولمىغان سۆز بولۇپ، بۇنىڭدا گۈزەل بولغان ئەرەب تىلىنىڭ جىلۋىلىرى نامايمىندە بولمىغان، ھەممىگە مەلۇمكى، ئاللاھ تائالا نۇردۇر. بۇ توغرىدا ئاللاھ تائالا مۇنداق دېگەن: ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ تەرجىمىسى: «ئاللاھ ئاسماڭلارنىڭ ۋە زېمىننىڭ نۇردۇر.» [سۇرە نۇر 35-ئايەت].

يۇقىرىدىكى بۇ ئايەتتىكى ئاللاھنى سۇپەتلەشتىكى چەكسىز سۇپەت نۇر بولغاندىكىن ئاللاھ تائالانى "نۇرلارنىڭ نۇرى" دەپ سۇپەتلەشنىڭ ھېچ پايدىسى يوق.

بۇنداق دەپ سۇپەتلەش بىر قىسىم بىدئەتچىلەر، ئۆزلىرىنى ھەممىگە ئىلاج قىلغۇچى، روھلارنى داۋىغۇچى دەپ ئاتىۋالغان جامائەتلەرنىڭ ئۆزىگە خاس قائىدە بىلەن مەلۇم ۋاقتىتا ئادا قىلىدىغان ۋەزىپە قىلىغۇغان دۇئالرىدا بىلىنىدۇ. بەزىلەر ئاللاھ تەرىپىدىن دەلىل بىلەن بايان قىلىنمىغان، ئۆزلىرى ئۇچۇن ھۆججەت بولمىغان مۇشۇنداق سۆزلىرىنى ئۆزىگە خاس بولغان ۋەزىپە ۋە مەخپى سىر قىلىۋالىدۇ. "نۇرلارنىڭ نۇرى" دەپ نىدا قىلىنغان بۇ دۇئا راپىزىلار ۋە بەزى سوپىلارنىڭ "بۇيۇك جۇشىن دۇئاسى" دەپ ئاتلىدىغان دۇئالرىغا كىرگۈزۈلگەن.

"دائىمى كومېتىت پەتىۋاسى" 1-توم 286-بەتتە مۇنداق بايان قىلىنغان: "رۇقىيە-شىپالق دۇئاسى، قۇرئان بىلەن ۋە مەنلىرىدە شېرىك بولمىغان ۋە شەرىئەتتە چەكلەنمىگەن بارلىق زىكىرلەر بىلەن توغرا بولىدۇ. ئەمما (قورغانلارنىڭ قورغىنى)، (ھەرەز جۇشىن) ۋە (يەتتە ئۇقۇد) قاتارلىق كىتابچىلارنى ساقلاش توغرا بولمايدۇ، ئۇخلاشتىن بۇرۇن ئايەتەل كۈرسى، ئىخلاص ۋە مۇئەۋەزەتتەين سۈرسىنى ئوقۇش مەنپەئەتلىكتۇر".

بۇ دۇئالار توغرىسىدا ئىلگىرى 120050-105378 - نومۇرلۇق سوئاللارنىڭ جاۋابدا تەپسىلى جاۋاب بەردىق.

سوئال سورىغۇچى قېرىندىشىمىزغا قىلىدىغان تەۋسىيەمىز: ئەسەرەدە بايان قىلىنغان دۇئالارنى ئوقۇشقا تېرىشچانلىق قىلڭىز، كىشىلەر توقۇپ چىققان دۇئا ۋە بىدئەت بولغان ۋەزىپىلەردىن يىراق تۈرۈڭ.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.